

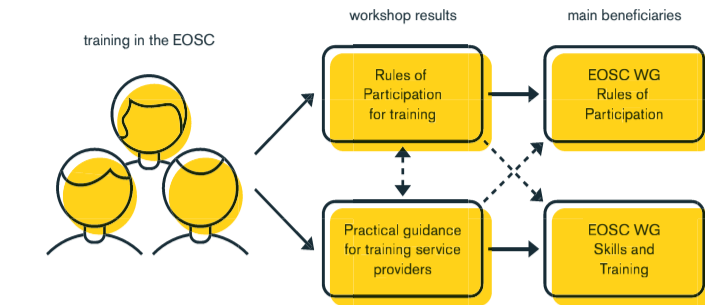
GEHOORD & BIJGEWOOND

SURF VRE
informatiebijeenkomst

Lucas van der Meer

In het huidige onderzoekslandschap wordt interdisciplinair en internationaal samenwerken, het delen van data en het beschikken over *high performance* rekenkracht steeds belangrijker. Een *Virtual Research Environment* (VRE), of virtuele onderzoeksomgeving, biedt hiervoor een uitkomst. Hoger onderwijsinstellingen kunnen eenvoudig hun eigen schaalbare VRE opzetten met de door SURF ontwikkelde Research Cloud. Kennis hierover werd op 7 april gedeeld via Zoom, met een recordaantal van 90 deelnemers.

Rogier de Jong, Ivar Janmaat en Hylke Koers (allen SURF) lichtten enkele componenten van SURF Research Cloud toe: SURF Research Drive, SURF Research Access Management (SRAM) en iRODS. SURF Research Drive stelt onderzoekers in staat om op een veilige manier bestanden met elkaar te delen. SRAM, voorheen Science Collaboration Zone, biedt mogelijkheden om de identiteit van gebruikers vast te stellen, deze in groepen in te delen en toegang te verlenen. SRAM wordt naar verwachting in het derde kwartaal van 2020 beschikbaar gesteld. iRODS biedt oplossingen voor researchdatamanagement, waaronder annotatie en herleidbaarheid van onderzoeksgegevens. De recent aangebrachte koppeling tussen iRODS en Research Drive wordt de komende periode getest en uitgebreid. SURF verwacht dat het ook iRODS binnenkort kan aanbieden. Andere componenten van SURF Research Drive zijn het centraal administreren van gebruik en het virtualiseren van omgevingen. De organisatoren benadrukten dat het VRE-ecosysteem continue in ontwikkeling is en dat SURF-leden hier inspraak in hebben. Ten slotte lichtte Elo Bosma toe hoe het Erasmus MC (EMC) VRE's heeft ingericht, waarbij is gekozen voor een combinatie van Microsoft Azure plus compo-

Tijdens de EOSC Training workshop brainstormden dertig trainingscoördinatoren over de vraag hoe trainingsmaterialen en diensten op het gebied van trainingen gemakkelijker toegankelijk kunnen worden.

Credits: Janno de Jong

nenten van SURF. Hierin werkt het EMC in het consortium anDREA nauw samen met het Radboud UMC. Het EMC had gepland eind 2020 zo'n 100 VRE's te hebben ingericht, maar verwacht door thuiswerken dat punt veel eerder te bereiken.

Meer informatie over de volgende VRE-bijeenkomst staat op de website van SURF.

surf.nl

Trainingsworkshop
over aanbod in EOSC

Ellen Leenarts

In allerlei Europese projecten en onderzoeksinfrastructuren wordt gewerkt aan het ontwikkelen en aanbieden van services in de European Open Science Cloud (EOSC) voor onderzoekers en onderzoeksinstellingen, services op het gebied van dataopslag, open en FAIR data, maar bijvoorbeeld ook voor de analyse van big data. Om deze services goed te kunnen gebruiken, wordt een scala aan trainingen georganiseerd voor verschillende doelgroepen, variërend van service providers tot onderzoekers. Zo kwamen eind februari dertig trainingscoördinatoren uit verschillende Europese projecten en onderzoeksinfrastructuren in Den Haag bijeen om te zorgen dat trainingsmaterialen en diensten op het gebied van trainin-

gen, net als services en data, gemakkelijker toegankelijk worden. In samenwerking met de Europese infrastructuur OpenAIRE, EGI en EUDAT en met subsidie van het EOSC-secretariaat was een tweedaags programma opgezet. Na korte introducties door Rene Belsø van de EOSC Working Group on Rules of Participation en Iryna Kuchma van de EOSC Skills and Training Working Group was het tijd voor de trainingscoördinatoren om gezamenlijk aanbevelingen te formuleren op het gebied van *Rules of Participation* voor het geven van trainingen in de EOSC en om praktische richtlijnen op te stellen voor aankomende trainers en trainingsorganisaties die willen deelnemen aan de EOSC.

Gedurende de talrijke breakout sessies werd gewerkt naar een rapport met aanbevelingen. Dit rapport is aan de EOSC-werkgroepen gepresenteerd en openbaar gemaakt via Zenodo.

DOI: 10.5281/zenodo.3739055

Webinar SSHOC over
dataopslagdienst voor SSH

Marieke Willems

Op 18 maart organiseerde SSHOC een webinar voor serviceproviders van het Consortium van European Social Science Data Archives (CESSDA), om te bespreken wat hun

ideeën zijn over een SSHOC Dataverse service.

SSHOC staat voor Social Sciences & Humanities Open Cloud. SSHOC heeft als doel om initiatieven van de huidige Europese onderzoeksinfrastructuren op het gebied van Sociale- en Geesteswetenschappen (SSH) beter op elkaar en op de Europese Open Science Cloud (EOSC) te laten aansluiten, om zo onderzoekers binnen het SSH-domein beter van dienst te zijn.

Eén van de diensten die SSHOC ontwikkelt, is een dataopslagdienst voor SSH-instellingen. Deze nieuwe dienst, gebaseerd op Dataverse-software, zal worden aangepast aan de behoeften van de Europese onderzoeksinfrastructuren, denk hierbij aan vertalingen van de User Interface, aanpassing van het metadata formaat en de ontwikkeling van data viewers. Dataverse (dataverse.org) is open source software, ontwikkeld door het instituut voor kwantitatieve sociale wetenschappen (IQSS) van de Universiteit van Harvard. SSHOC Dataverse wordt ontwikkeld onder leiding van DANS.

SSHOC's virtuele discussie startte met een presentatie van de huidige functionaliteit, gevolgd door een overzicht van nieuw te ontwikkelen features. Na deze presentaties werd input van de deelnemers verzameld, en richtte de geëngageerde discussie zich op essentiële vereisten voor een dergelijke service, voorkeuren, organisatie en noodzakelijke training. Bijna alle CESSDA serviceproviders waren vertegenwoordigd. In totaal namen 47 mensen deel aan de discussie.

De volgende stap in de SSHOC Dataverse ontwikkeling zijn virtuele discussies met drie andere Europese onderzoeksinfrastructuren binnen het project: DARIAH, CLARIN en E-RIHS. De opnamen en presentatie van de virtuele discussie staan op de website van SSHOC.

sshopencloud.eu/sshoc-webinar-cessda-service-providers-dataverse

KORT

EC geeft 5 miljoen
euro aan ESS

European Social Survey (ESS) heeft van de Europese Commissie zo'n 5 miljoen euro aan financiering ontvangen. Daarmee kan ESS sinds begin dit jaar het project 'SUSTAIN 2' uitvoeren. ESS is een tweemaaljaarlijkse onderzoek in verschillende Europese landen. Duizenden burgers beantwoorden tijdens persoonlijke interviews een gestandaardiseerde vragenlijst, met vragen over bijvoorbeeld menselijke waarden, immigratie en klimaatverandering. Een groot deel van de nieuwe financiering komt ten goede aan centrale ondersteunende tooling voor de dataverzameling in 12 landen. ESS werkt hierbij nauw samen met CentERdata. CentERdata gaat verschillende nationale teams voorzien van software voor *computer-assisted personal interviewing* (CAPI), management van vertalingen, steekproefbeheer en data-oplevering. (MdB) europeansocialsurvey.org

Tool voor verhogen
FAIRness data

In het kader van het FAIRsFAIR-project werkt DANS aan een FAIR self-assessment tool voor data deponeerders. De tool biedt zo'n vijftien assessmentvragen die alle aspecten van FAIR reflecteren. Door deze vragen te beantwoorden, ontvangt de deponeerder een score, met bijbehorende tips voor het verhogen van de FAIRness van de dataset. De deponeerder kan deze tips opvolgen alvorens de data bij DANS te deponeren. Een eerste versie van de tool genaamd SATIFYD bevindt zich momenteel in de testfase. Naast SATIFYD werkt DANS aan een generieke versie van de tool, die door andere repositories eenvoudig aangepast en geïmplementeerd kan worden. (JdV) satifyd.dans.knaw.nl/

Rust zacht

Machteld Maris (1970-2020)

Stil en verdrietig zijn we om het overlijden van Machteld Maris. Machteld was redactielid van dit blad namens het KNAW Humanities Cluster in de periode 2017-2019. We hebben haar leren kennen als een bevlogen mens, met hart voor het blad en aandacht voor iedereen. We wensen haar naasten veel kracht in deze moeilijke tijd.

Machteld Maris.

Credits: Martin van Welzen

Vervolg van pagina 1

Minor RUG
Data Wise

hoe een auto precies werkt om goed te kunnen rijden." Gert voegt toe: "Maar het is wel nuttig om minstens een beetje te weten wat programmeren precies inhoudt om zinvol met computerexperts te kunnen spreken." Toch vindt Gert het jam-

mer dat studenten in de sociale- en geesteswetenschappen niet meer in aanraking komen met programmeren: "Opleidingen kunnen helpen om de drempel van het werken met computercode te verlagen door voor statistiekonderwijs het technische programma R te gebruiken in plaats van een programma met een volledige grafische interface als SPSS. Hierdoor leren ze iets van programmeren, maar krijgen ze als bonus ook meer inzicht in hun data."

Anne: "Onze studenten krijgen een goede basis om in de wetenschap te werken. Onderzoek wordt steeds meer in teams en in gesprek met de maatschappij gedaan. Het zou mooi zijn als de aanpak van dit programma uitgebreid kan worden naar *graduate programmes* voor onderzoekers. Er is behoefte aan innovatie én verantwoord gebruik van data, en dat leer je bij *Data Wise*."

rug.nl/gmw/education/minor-datavise

COLOFON Uitgever: E-data & Research. Redactieadres: Anna van Saksenlaan 51, 2593 HW Den Haag, 070-3494450, edata@dans.knaw.nl, edata.nl.

Hoofd-/eindredacteur: Heidi Berkhout. Redactie: Marika de Bruijne, Steven Claeysens, Maarten Heerlien, Mathilde Jansen, Lucas van der Meer, Erica Renckens, Marion Wittenberg. Redactiesecretariaat: Lucas Pasteuning. Aan dit nummer werkten mee: Valentijn Gilissen, Kathleen Gregory, Marjan Grootveld, Marieke Houben-Van Herten, Janno de Jong, Rutger van Koert, Ellen Leenarts, Iris Muste, Steamwork Graphics, Thijs Stork Photography, Jerry de Vries, Sytske Weidema, Marieke Willems.

Opmaak: Colette Sloots, Haarlem. Productie: Amsterdam University Press. Druk: Ten Brink, Meppel. Webmaster: Sonja Duijkers. Oplage: 5200 papier, 5000 digitaal.

ISSN: 1872-0374. We hebben getracht alle belanghebbenden met betrekking tot het gebruikte beeldmateriaal te benaderen. Degenen die menen rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich tot ons wenden. Toezending papieren en/of digitale versie is kosteloos aan relaties van de stakeholders en studenten in de alfa- en gamma-richtingen.

OVERNEMEN ARTIKELEN

Wilt u een artikel uit dit blad overnemen?

Dat mag altijd, maar vermeld wel de bron (E-data & Research) en de naam van de auteur van het artikel. Neem ook contact op met de hoofdredacteur (zie colofon) om door te geven waar artikelen geplaatst worden.